

Aluekehityshankkeen työsuunnitelma vuodelle 2002

Matti Ruippo 22.2.2002

Toimintasuunnitelman keskeiset alueet vuodelle 2002 ovat (1.) virtuaaliyliopistopalvelujen kehittäminen, (2.) tietoliikenneyhteyksien ja infrastruktuurin rakentaminen, (3.) alueellinen koulutustyö ja (4.) musiikin verkko-opetuksen tutkimus. Seuraavassa selvitys aiotuista toimista hankkeen edistämiseksi. Mukana on myös kerroin, joka kuvaa aihealueen osuutta työsuunnitelmasta:

1. Virtuaaliyliopistopalvelujen kehittäminen (0.35)

Syksyllä 2001 järjestetty Soiva kudos -koulutustapahtuma nosti verkkolähetyksen hankkeen kannalta keskeiseksi etäopetuksen tekniikaksi. Tapahtumaan Philip Donner rakensi opetuspaketin (RealNetworksin lisensoidut ohjelmistot, Donnerin laatimat toimitusvälineet, niiden käyttöohjeita, tutoriaaleja ja esimerkkiaineistoa). Tätä voidaan käyttää kehitettävän oppiaineiston perusmateriaalina.

Tavoite: Verkkolähetyksen koulutuspakettia kehitetään edelleen, sen käyttöä kampanjoidaan ja koulutetaan sekä sille laaditaan oppimateriaalia. Verkkolähetyksen on vuoden loppuun mennessä tekniikkana jalkautettu. Ensimmäisessä vaiheessa koulutuspaketin soveltuvuus yliopistojen henkilöstökoulutukseen testataan kurssilla, joka järjestetään toukokuussa Kuopion yliopiston oppimiskeskuksen kanssa. Tämän jälkeen se esitellään virtuaaliyliopistolle TieVie-koulutuksen taitokurssiksi. Tällaisia taitokursseja järjestetään tulevana syksynä 3-4 kappaletta. Toteutus Philip Donner ja Matti Ruippo.

2. Musiikin etäopetuksen sisältötuotanto on tärkeä osa hanketta. Tätä varten on laadittu kurssitarjotin, joka esittelee eri tekniikoin toteutettavia oppisisältöjä.

Tavoite: Kurssitarjottimen opintojaksojen toteuttaminen ja niiden toteutumisen reflektointi ja kehittäminen. Toteutus yhteistyössä Virtuaaliyliopiston ja eri musiikkioppilaitosten kanssa, tuottajana Matti Ruippo. Tulevana vuonna suunnitellaan ja aloitetaan 3-4 uutta etäopetuksen kurssia. Kurssien markkinointi tapahtuu Kuhmon musiikkiopiston kautta. Kurssitarjotin -opetussuunnitelma liitteenä.

3. Hankkeen käytössä on jo kaksi videoneuvottelulaitteistoa, näiden avulla kehitetään musiikinopetuksen, tutkimuksen ja hallinnon käytäntöjä. Laitteiston ominaisuuksia kehitetään sen maahantuojaan (Xenex oy) ja valmistajan (Tandberg) kanssa. Videoneuvottelun teknisistä ja pedagogisista mahdollisuuksista suunnitellaan vuodelle 2003 vastaavanlainen koulutuskampanja kuin verkkolähetyksestä kuluvalle vuodelle.

Tavoite: Videoneuvottelusta tulee keskeinen työväline Kuopion ja Kuhmon välisessä opetus- ja hallinnointityössä. Lisäksi tuetaan teknisesti ja käyttökoulutuksella Kuopion osaston ja Helsingin välistä toimintaa. Toteutus Matti Ruippo.

4. Musiikin etäopetus on näkyvästi esillä Suomen virtuaaliyliopistohankkeessa. Yhteistyö MOVE-hankkeen kanssa on myös opetusministeriön määrärahamyönnön peruste. Yhteydet siihen on syytä pitää jatkossakin vilkkaina.

Tavoite: Matti Ruippo osallistuu hallinnollisiin tehtäviin MOVE:ssa johtoryhmän puheenjohtajana sekä yhteistyöhön virtuaaliyliopistohankkeen suunnittelussa.

5. Suomessa kehitetyt musiikin etäopetuksen menetelmät ja tekniikat ovat herättäneet kiinnostusta myös ulkomaisissa yhteyksissä. Näistä keskeisimmät ovat kanadalainen viestinnän tutkimuskeskus *Communications Research Centre (CRC)* ja yhdysvaltalainen musiikkijärjestö *Association for Technology in Music Instruction (ATMI)*. Alustavia suunnitelmia on tulevan vuoden yhteisiksi projekteiksi: CRC on toivonut yhteistyötä laajakaistaisia yhteyksiä tukevan etäopetushankkeen edistämiseksi, Indianapoliksen yliopiston kanssa käydyt neuvottelut johtavat ainakin keskustelufoorumin perustamiseen.

Aluekehityshankkeen yhtenä tavoitteena on ollut yhteistyön aloittaminen Interreg III A –ohjelman mukaisesti. Ensimmäiset yhteydenotot on tehty.

Tavoite: Jatketaan aloitettuja yhteistyöneuvotteluja Kanadan ja Yhdysvaltojen suuntaan sekä toteutetaan mahdollisia projekteja. Tehdään Interreg-ohjelmassa alustavia kartoituksia.

2. Tietoliikenneyhteyksien ja infrastruktuurin rakentaminen (0.15)

1. Kuluneena vuonna Sibelius-Akatemian Kuopion osaston paikallisverkko liitettiin osaksi korkeakouluverkko FUNET:ia, nopeus mitoitettiin 10 Mbps:n tasolle ja Kuhmoon rakennettiin väliaikainen 512 kbps ADSL-pohjainen internetyhteys. FUNET:in ja Sibelius-Akatemian ATK-osaston kanssa käydyissä neuvotteluissa sovittiin, että Kuopion osaston yhteysnopeus voidaan pian nostaa 100 Mbps nopeuteen, mikä nykyään keskimäärin vastaa yliopistojen käyttämää nopeutta (virtuaaliyliopistohankkeen tavoite on nopeuttaa kampusverkot gigabittitasolle). Samoin on todettu tavoitteeksi Kuhmon kamarimusiikin osaamiskeskuksen liittäminen FUNET-runkoverkkoon Sibelius-Akatemian asiakkaana. Näin varmistetaan MOVE:n pilottipaikkakuntarakenteen edellyttämä tietoliikennetaso, palvelujen joustava siirto ja luodaan hankkeen veko-opetuslaboratoriolle hyvät edellytykset kehitystyöhön Suomen virtuaaliyliopiston yhteydessä.

Tavoite: Kuopion osaston FUNET-liittymän yhteysnopeuksien tavoitteeksi asetetaan 100 Mbps. Kuopion ja Kuhmon yhteysnopeus pyritään asteittain nostamaan myös 100 Mbps vastaavalle tasolle. Neuvottelut käydään Sibelius-Akatemian Kuopion osaston ja FUNET:in kanssa, hanketta työstävät Philip Donner ja Matti Ruippo.

2. Aluekehityshankkeen ongelmana on heikot tietoliikenneyhteydet haja-asutusalueella. ISDN-yhteys on monelle lähin realistinen tavoite, yhteyksien käyttöön tarvitaan myös asianmukaista opastusta.

Tavoite: Aloite kiinteähintaisen ISDN-palvelun toimittamisesta hankealueen musiikinopiskelijoille, ISDN-palvelujen käyttöön laaditaan opastava sivusto. Toteutus Philip Donner ja Matti Ruippo.

3. Videoneuvottelutekniikka on kehittynyt jo niin paljon, että sen käyttö musiikinopetuksen tukena on mielekästä. Kyseinen tekniikka on aluekehityshankkeen kannalta olennainen ja kun laitteistojen hinnat ovat laskeneet merkittävästi, on aika ryhtyä rakentamaan videoneuvotteluympäristöjä verkostoitumisen tueksi.

Aluekehityshankkeessa pyritään nostamaan pilottirakenteeseen liittyvän toiminnan tasoa kahden paikkakunnan yhteistyöstä itäsuomalaiseksi alueelliseksi yhteistoiminnaksi.

Tavoite: Koordinoidaan itäisen Suomen alueen musiikkiopistojen kesken useamman videoneuvottelulaitteiston hankinta. Osallistutaan laitteiden käytön käynnistämiseen. Toteuttaja Matti Ruippo.

4. Etäopetuksessa käytettyjen laitteiden hankinnan lisäksi niiden käyttöä pitää opiskella ja testata ennen kuin eri yhteyskäytännöt toimivat kitkatta.

Tavoite: Hankkeessa käytettävä tekninen välineistö testataan niin, että sen toimintavarmuus on kiitettävä.

3. Alueellinen koulutustyö (0.35)

Hankkeeseen kuuluva koulutustyö on alkanut Kuhmon musiikkiopistossa ja musiikkiopiston Sotkamon toimipisteessä. Suomen musiikkioppilaitosten liitto (SML) on myös aloittanut henkilökuntansa koulukseen tähtäävän suunnittelun, jonka pohjana on Kuhmon musiikkiopistossa toteutettu pilottityö. Koulutus jakautuu Opetusministeriön ope.fi -koulutusrakennetta mukaillen kolmeen portaaseen.

Tavoite: Kuhmon musiikkiopiston henkilöstön koulutusta jatketaan. Näiden kokemusten perusteella suunnitellaan ja toteutetaan SML:n ja MOVE:n kanssa kahden muun musiikkiopiston koulutusta sekä rakennetaan koulutuspaketti SML:n käyttöön. Koulutuksia yhdistetään niissä kohdin kuin se on järkevää (esimerkkinä pidemmälle edenneiden koulutus).

- Kuhmon musiikkiopiston henkilökunnasta on kevätjakson jälkeen kaikki suorittaneet ope.fi I -tason ja 10 II tason.
- SML:n koulutuksen suunnittelua tuetaan niin, että Kuhmon koulutusmallia voidaan toteuttaa musiikkioppilaitosten liiton omassa koulutushankkeessa.
- Kokeilupaiikkakuntien opettajista kerätään 5-6 opiskelijan ryhmä, jonka kanssa aloitetaan syksyllä III tason koulutus monimuoto-opetuksena.
- Kuhmon musiikkiopiston opettaja Juha Jokelainen koulutetaan jo tämän kevään aikana siten, että hän jatkossa voi hoitaa Kuhmon ja Sotkamon teoriaopetusta monimuoto-opetuksena. Tämän työ tukena ollut teoriaopettajien verkosto jatkaa toimintaansa.

Toteutus Matti Ruippo, SML, MOVE.

2. Kuopion musiikkilukiolle on suunniteltu koulutuspaketti, joka tähtää *rich media* -työkalujen avulla tuotettuun produktioon. Kuhmon lukion koulutus tähtää aloitettavan musiikkilinjan koulutustarpeisiin.

Tavoite. Koulutusta jatketaan näissä kouluissa seuraavasti:

- Kuhmon lukion opiskelijaryhmä (yhdeksän oppilasta) suorittaa kevätkaudella Ääni ja verkkojulkaisu –kurssin
- Kuopion musiikkilukion ryhmä (kuusi oppilasta) suorittaa kevään aikana MUTEK 3 kurssin, jonka sisältö likipitään sama kuin Kuhmon kurssissa.

- Huhtikuun loppuun mennessä laaditaan suunnitelma, joka tähtää Kuopion musiikkilukion musiikki- ja tanssilinjojen yhteisproduktioon. Koulutus alkaa osin jo toukokuussa. Produktio toteutetaan osittain OPH:n tuella ja sen on määrä, paitsi tuottaa esitys verkkoon, luoda opiskelumateriaalia sekä kokemusperäistä tietoa myös Virtuaalikouluhankkeelle.
- Kuhmon lukion musiikinopettajia koulutetaan keväällä musiikkiteknologian osalta tulevan musiikkilinjan tehtävien tasalle.
- Kuopion musiikkilukion projekti jatkuu. Teknisen toteutuksen tiimiin kerätään kahdeksan oppilaan ryhmä, jota koulutetaan edelleen. Lisäksi koulutetaan tuotantotiimi, joka saa säveltämisen ja tuottamisen opintoja. Opetustyöhön osallistuvat Matti Ruippo, Philip Donner, pedagoginen tietotekniikkasuunnittelija Arto Joutsimäki sekä lehtori Juha Ojala. Produktio julkaistaan helmikuussa 2003.

3. Sibelius-Akatemian Kuopion osaston, Pohjois-Savon ammattikorkeakoulun, Kuopion konservatorion sekä Kuopion musiikkilukion henkilökunnan koulutus jatkuu. Kevätkaudella opiskellaan soveltaen ope.fi I ja II -tason taitoja. Syksyllä muutaman opettajan kohdalla jatketaan seuraavalle tasolle. Koulutuksessa menetellään samoin kuin Olavi Hautsalon toteutuneessa fonetiikkakurssissa: poimitaan yksittäisiä opettajia ja tuetaan heitä heidän tavoitteissaan. Lisäksi AMK:n opiskelija (Petri Vuorio) jatkaa verkkopedagogiikan opintoja (10 ov).

Tavoite:

- Toukokuun alkuun mennessä Kuopion laitosten henkilökunnasta on kymmenen osallistunut osin tai kokonaan 64 tunnin laajuiseen koulutukseen. Kurssirunko liitteenä.
- Sibelius-Akatemian Kuopion osaston opettajakunnasta täsmäkoulutetaan kevään aikana 6-7 opettajaa tietotekniikan perustaitoihin.
- Henkilökunnasta 3-4 osallistuu räätälöityyn jatkokoulutukseen.
- Petri Vuorio suorittaa loppuun verkkopedagogiikan opinnot. Rekrytoidaan mukaan yksi opiskelija lisää.
- Edellä mainittuja kursseja integroidaan syksyllä MOVE:n järjestämään Synergialaboratoriokoulutukseen.

Koulutuksen tavoiteltu lopputila hankkeen päättyessä on:

- Kuopion osastolla toimii musiikin verkkopedagogiikan koulutusohjelma
- Kuhmossa toimii tutkimusyksikkö, jonka osana on verkkopedagoginen laboratorio
- virtuaaliyliopiston tutkijakoulu

4. Tutkimustyö (0.1)

Hankkeen keskeisenä tehtävänä on tuottaa tietoa musiikinopetuksen verkostoitumisesta. Koulutuksista laaditaan raportit sekä valmistettua materiaalia julkistetaan. Tutkimustyö kohdistuu verkostoitumiseen ja opetuskäytäntöjen muuttumiseen.

Tavoite: Matti Ruippo tekee hankesuunnitelman mukaista tutkimusta hankkeen etenemisestä. Tutkimussuunnitelma tehdään syksyllä.

(Muu työ 0.05)

Liitteet:

1. Kurssitarjotin
2. Kevään verkko-opetuskurssien (Kuopio) aikataulu
3. Luettelo kurssille osallistuneista
4. Kurssien opetussuunnitelmia
5. Työajan seuranta